

PATVIRTINTA

Rokiškio mokyklos- darželio

„Ąžuoliukas“

2020 m. gruodžio 28 d. direktoriaus
įsakymu Nr. V-125

ROKIŠKIO MOKYKLOS-DARŽELIO „ĄŽUOLIUKAS“ DARBUOTOJŲ PATIKĖTINIO RINKIMO IR VEIKIMO TVARKA

I. SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Darbuotojų patikėtinio rinkimo ir veikimo tvarka reglamentuoja darbuotojų patikėtinio rinkimus ir darbuotojų patikėtinio veiklos organizavimą, teises ir pareigas bei pasibaigimą.
2. Darbuotojų patikėtinis renkamas trejų metų kadencijai, kuri pradeda skaičiuoti nuo darbuotojų patikėtinio įgaliojimų pradžios.
3. Darbo taryba darbdavio iniciatyva privalo būti sudaryta, kai vidutinis darbdavio darbuotojų skaičius yra dvidešimt ir daugiau darbuotojų.
4. Jeigu vidutinis darbdavio darbuotojų skaičius yra mažiau kaip dvidešimt, darbuotojų atstovavimo teises gali įgyvendinti jų išrinktasis darbuotojų patikėtinis, renkamas visuotiniame darbdavio darbuotojų susirinkime.

II. SKYRIUS DARBUOTOJŲ PATIKĖTINIO RINKIMŲ KOMISIJA

5. Darbuotojų patikėtinio rinkimų komisijos sudėtį patvirtina darbdavys įsakymu. Vėlesnius rinkimus organizuoja ir vykdo pats darbuotojų patikėtinis.
6. Rinkimų komisija sudaroma iš 3 narių.
7. Darbdavio administracijos pareigūnai gali sudaryti ne daugiau kaip trečdalį rinkimų komisijos narių.
8. Rinkimų komisija susirenka į pirmąjį posėdį ir pradeda rinkimų organizavimą ne vėliau kaip per septynias dienas nuo jos sudarymo dienos.
9. Pirmajame posėdyje rinkimų komisija iš savo narių balsavimu išsirenka pirmininką (*jeigu balsai pasiskirsto vienodai, pirmininku tampa ilgiausią stažą darbovietėje turintis asmuo*) ir:
 - 9.1. nustato rinkimų datą. Ji negali būti vėlesnė kaip du mėnesiai nuo rinkimų komisijos sudarymo dienos;
 - 9.2. skelbia kandidatų į darbuotojų patikėtinio narius registravimą ir nustato datą, iki kurios gali būti keliami kandidatai, registruoja kandidatus ir sudaro galutinį kandidatų sąrašą;
 - 9.3. organizuoja balsavimo biuletenių rengimą ir spausdinimą. Balsavimo biuleteniuose kandidatų pavardės surašomos abėcėlės tvarka. Balsavimo biuletenių skaičius turi atitikti darbuotojų, turinčių balso teisę, skaičių. Kiekvienas balsavimo biuletenis turi būti pasirašytas rinkimų komisijos pirmininko;
 - 9.4. remdamasi iš darbdavio gautais duomenimis, sudaro darbuotojų, turinčių teisę dalyvauti rinkimuose, sąrašą;
 - 9.5. organizuoja ir vykdo rinkimus;
 - 9.6. suskaičiuoja rinkimų rezultatus ir paskelbia juos ne vėliau kaip per tris dienas nuo rinkimų dienos;
 - 9.7. atlieka kitas funkcijas, būtinas rinkimams organizuoti ir vykdyti.
10. Rinkimų komisijos įgaliojimai pasibaigia susirinkus į darbuotojų patikėtinio sušauktą pirmąjį posėdį.

III. SKYRIUS

DARBUOTOJŲ PATIKĖTINIO RINKIMŲ ORGANIZAVIMAS

Kandidatai į darbuotojų patikėtinį

11. Darbuotojų patikėtinio gali būti renkami visi darbuotojai, sulaukę aštuoniolikos metų ir kurių darbo santykiai su darbdaviu trunka ilgiau kaip šešis mėnesius. Darbuotojai, išdirbę trumpiau negu šešis mėnesius, gali būti renkami tik tuo atveju, kai visi darbuotojai dirba trumpiau negu šešis mėnesius. Darbuotojų patikėtinio negali būti pagal įstatymus, įgaliojimus ar steigimo dokumentus darbdaviui atstovaujantys asmenys.

12. Kandidatus gali siūlyti rinkimų teisę turintys darbuotojai.

13. Kandidatais gali būti tik rinkimų teisę turintys darbuotojai, išskyrus rinkimų komisijos narius.

14. Kiekvienas darbuotojas gali pasiūlyti po vieną kandidatą raštu kreipdamasis į rinkimų komisiją ir pateikdamas rašytinį siūlomo kandidato sutikimą būti renkamam.

15. Kandidatų sąrašas sudaromas ne vėliau kaip keturiolika dienų iki rinkimų dienos.

Rinkimų procesas

16. Darbuotojų patikėtinio rinkimai vyksta darbo metu.

17. Rinkimų materialinę techninę aprūpinimą suteikia darbdavys.

18. Darbdavys sudaro sąlygas darbuotojams dalyvauti rinkimuose ir už šį laiką jiems yra mokamas jų vidutinis darbo užmokestis.

19. Darbdavys užtikrina tinkamas sąlygas dalyvauti rinkimuose tiems darbuotojams, kurie dirba ne darbovietėje.

20. Už kiekvieną balsavimo biuletenyje nurodytą kandidatą galima atiduoti tik po vieną balsą, pažymint tai balsavimo biuletenyje.

Protokolas. Dokumentai

21. Pasibaigus rinkimų komisijos nustatytam rinkimų laikui, rinkimų komisija suskaičiuoja balsus ir surašo darbuotojų patikėtinio rinkimų protokolą.

22. Rinkimų protokole privalo būti nurodyta:

22.1. rinkimų vieta ir laikas;

22.2. rinkimų komisijos sudėtis;

22.3. kandidatų sąrašas;

22.4. darbuotojų, turinčių teisę dalyvauti rinkimuose, skaičius;

22.5. rinkimuose dalyvavusių darbuotojų skaičius, išduotų ir nepanaudotų balsavimo biuletenių skaičius;

22.6. atskirai galiojančių ir negaliojančių (biuleteniai, kuriuose pažymėta daugiau kandidatų, negu nustatytas skaičius, arba kuriuose neįmanoma nustatyti rinkėjo valios) balsavimo biuletenių skaičius;

22.7. kiekvieno kandidato surinktų balsų skaičius (pateikiamas visas kandidatų sąrašas, išdėstytas pagal rinkimuose gautą balsų skaičių mažėjančia tvarka);

23. Ne vėliau kaip per tris dienas nuo rinkimų rezultatų nustatymo dienos rinkimų komisija protokolo kopiją įteikia darbdaviui.

24. Visi dokumentai, susiję su rinkimų komisijos sudarymu, rinkimų organizavimu ir vykdymu, taip pat balsavimo biuleteniai yra perduodami darbuotojų patikėtinio pirmajame jo posėdyje. Darbuotojų patikėtinis užtikrina jų saugojimą iki naujai išrinkto.

IV. SKYRIUS

RINKIMŲ REZULTATAI

25. Ne vėliau kaip per tris dienas nuo rinkimų rezultatų nustatymo dienos rinkimų komisija viešai paskelbia rezultatus.

26. Rinkimai laikomi įvykusiais, jeigu juose dalyvavo daugiau kaip pusė rinkimų teisę turinčių darbuotojų.

27. Jeigu dėl nepakankamo darbuotojų dalyvavimo rinkimuose šie rinkimai paskelbiami neįvykusiais, per artimiausias septynias dienas yra rengiami pakartotiniai rinkimai. Jie laikomi įvykusiais, jeigu juose dalyvavo vienas ketvirtadalis balsavimo teisę turinčių įstaigos, organizacijos darbuotojų.

28. Išrinktu darbuotojų patikėtiniu laikomas kandidatas, kuris gavo daugumą balsų.

29. Jeigu keli kandidatai gauna vienodą skaičių balsų, išrinktu laikomas tas kandidatas, kurio darbo stažas yra didesnis.

30. Darbuotojas (darbuotojai), darbdavys arba darbdavio atstovas per penkias dienas nuo rinkimų rezultatų paskelbimo dienos gali raštu kreiptis į rinkimų komisiją prašydami ištaisyti, jų manymu, per rinkimus padarytus šio kodekso pažeidimus. Rinkimų komisija šį prašymą turi išnagrinėti ir viešai paskelbti per tris dienas. Rinkimų komisijos sprendimas gali būti skundžiamas teismui per penkias dienas nuo jo viešo paskelbimo. Teismas gali priimti sprendimą uždrausti sušaukti išrinkto darbuotojų patikėtinio susirinkimą, iki išnagrinės pateiktą skundą. Teismas, nustatęs, kad buvo šiurkščiai pažeistos Darbo kodekso nuostatos ar suklastoti rinkimų dokumentai ir tai turėjo įtakos nustatant esminius rinkimų rezultatus, rinkimų rezultatus panaikina.

V. SKYRIUS

NAUJI IR PAKARTOTINIAI RINKIMAI

31. Nauja rinkimo procedūra pradedama likus ne mažiau kaip 3 (trims) mėnesiams iki darbuotojų patikėtinio kadencijos pabaigos arba per mėnesį nuo:

31.1. kai darbdavys sujungiamas ar prijungiamas prie kitos įmonės, įstaigos ar organizacijos darbuotojų patikėtinis susitaria su perėmėjo darbuotojų patikėtiniu ar darbo taryba dėl naujos darbo tarybos/darbuotojų patikėtinio rinkimų. Taip nesusitarus, veikusi darbo taryba/darbuotojų patikėtinis išlaiko savo įgaliojimus atstovauti darbdavio darbuotojams iki savo kadencijos pabaigos arba naujos darbo tarybos/darbuotojų patikėtinio įstaigoje, organizacijoje sudarymo, atsižvelgiant į tai, kuris terminas yra trumpesnis

32. Naujos darbo tarybos/darbuotojų patikėtinio rinkimus privalo inicijuoti darbo taryba/darbuotojų patikėtinis, pasiūlydama/s darbdaviui sudaryti rinkimų komisiją šio kodekso nustatyta tvarka.

33. Jeigu darbo tarybos/darbuotojų patikėtinio rinkimai laikomi neįvykusiais dėl to, kad nepasiūloma pakankamai kandidatų, tokiu atveju nauji darbo tarybos/darbuotojų patikėtinio rinkimai rengiami pagal šiame kodekse nustatytą tvarką ne anksčiau kaip po šešių mėnesių nuo rinkimų komisijos sprendimo darbo tarybos/darbuotojų patikėtinio rinkimus laikyti neįvykusiais priėmimo.

34. Teismui nustatčius, kad buvo šiurkščiai pažeistos šio kodekso nuostatos ar suklastoti rinkimų dokumentai ir tai turėjo įtakos nustatant esminius rinkimų rezultatus, ir panaikinus darbo tarybos/darbuotojų patikėtinio rinkimų rezultatus, šaukiami pakartotiniai rinkimai. Pakartotiniai rinkimai šaukiami laikantis Darbo kodekso nustatytos tvarkos ir sąlygų turi būti surengti ne vėliau kaip po vieno mėnesio nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos.

35. Jeigu vidutinis darbdavio darbuotojų skaičius, apskaičiuotas šio kodekso nustatyta tvarka, padidėja dvidešimt procentų ar daugiau ir dėl to padidėja šio kodekso nustatytas darbo tarybos narių skaičius, darbo tarybos pirmininkas šio kodekso nustatyta tvarka inicijuoja naujo nario ar narių su įgaliojimais iki veikiančios darbo tarybos kadencijos pabaigos rinkimus. Naujo nario ar narių rinkimus vykdo darbo tarybos rinkimų komisija, taikydama šioje tvarkoje numatytas nuostatas *mutatis mutandis*.

VI. SKYRIUS

NARYSTĖ DARBUOTOJŲ PATIKĖTINIO

36. Į darbuotojų patikėtinius išrinktas darbuotojas laikomas nuo rinkimų balsavimo rezultatų paskelbimo.

37. Darbuotojų patikėtinio įgaliojimai pasibaigia:

37.1. atsistatydinus iš darbuotojų patikėtinio;

- 37.2. nutrūkus darbo santykiams;
- 37.3. mirus;
- 37.4. įsisteisėjus teismo sprendimui, kuriuo išrinkimas į darbuotojų patikėtinis pripažintas neteisėtu;
- 37.5. pasibaigus kadencijai;
- 37.6. atstatydinus, kai to raštu pareikalauja ne mažiau kaip trečdalis darbdavio ar darbovietės darbuotojų, turinčių rinkimų teisę. Gavusi tokį darbuotojų rašytinį reikalavimą, ne vėliau kaip per tris savaites turi surengti slaptą darbuotojų balsavimą, kuris yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja daugiau kaip pusė rinkimų teisę turinčių darbdavio ar darbovietės darbuotojų. Darbuotojų patikėtinis atstatydinamas, jeigu už tai balsavo daugiau kaip du trečdaliai balsuojant dalyvavusių darbuotojų.

VII. SKYRIUS

DARBUOTOJŲ PATIKĖTINIO VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

- 38. Darbuotojų patikėtinis savo įgaliojimus įgyja ir pradeda vykdyti šiame kodekse nustatytas funkcijas susirinkusi į pirmąjį posėdį. Pirmąjį posėdį rinkimų komisijos pirmininkas turi sušaukti ne anksčiau kaip per penkias ir ne vėliau kaip per dešimt dienų nuo rinkimų rezultatų paskelbimo.
- 39. Pirmajame posėdyje darbuotojų patikėtinis gali išsirinkti sekretorių arba šias funkcijas atlieka pats.
 - 39.1. šaukia posėdžius ir jiems pirmininkauja;
 - 39.2. atstovauja santykiuose su darbuotojais, darbdaviu, profesinėmis sąjungomis ir trečiaisiais asmenimis;
 - 39.3. rengia metinės veiklos ataskaitos įstaigos, organizacijos darbuotojams projektą ir pateikia įstaigos, organizacijos darbuotojams patvirtintą ataskaitą;
- 40. Sekretorius arba pats darbuotojų patikėtinis tvarko ir saugo dokumentaciją, informuoja darbuotojus apie šaukiamo posėdžio datą, laiką, vietą, darbotvarkę, informuoja darbdavį apie posėdžio datą, laiką ir vietą, rašo posėdžio protokolą ir atlieka kitus pavedimus.
- 41. Darbuotojų patikėtinio veiklos forma yra posėdžiai. Kvietimu arba darbuotojų pritarimu posėdžiuose turi teisę dalyvauti darbdavys ar jam atstovaujantys asmenys. Prireikus į savo posėdžius gali kviesti atitinkamos srities ekspertus.
- 42. Ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo darbuotojo patikėtinio įgaliojimų pradžios raštu informuoja darbdavio buveinės teritorijos Valstybinės darbo inspekcijos teritorinį skyrį apie darbuotojų patikėtinio išrinkimą, darbdavio įstaigos ar organizacijos pavadinimą.

VIII. SKYRIUS

DARBUOTOJO PATIKĖTINIO TEISĖS IR PAREIGOS

- 43. Darbuotojų patikėtinis turi teisę:
 - 43.1. dalyvauti informavimo, konsultavimo ir kitose dalyvavimo procedūrose, kuriomis darbuotojai ir jų atstovai įtraukiami į darbdavio sprendimų priėmimą;
 - 43.2. šio kodekso ir kitų įstatymų nustatytais atvejais ir terminais gauti iš darbdavio ir iš valstybės, savivaldybių institucijų ir įstaigų informaciją, reikalingą savo funkcijoms atlikti;
 - 43.3. teikti darbdaviui pasiūlymus dėl ekonominių, socialinių ir darbo klausimų, aktualių darbuotojams darbdavio sprendimų, darbo teisės normų įgyvendinimo;
 - 43.4. inicijuoti kolektyvinį darbo ginčą dėl teisės, jeigu darbdavys nevykdo darbo teisės normų reikalavimų ir darbdavio susitarimų;
 - 43.5. esant būtinybei aptarti svarbius darbdavio darbuotojų ekonominius, socialinius ir darbo klausimus, sušaukti visuotinį darbdavio ar darbovietės darbuotojų susirinkimą (konferenciją), suderinus su darbdaviu susirinkimo (konferencijos) datą, laiką ir vietą;
 - 43.6. atlikti kitus veiksmus, neprieštaraujančius šiam kodeksui, kitoms darbo teisės normoms, ir veiksmus, nustatytus darbo teisės normose ir darbdavio susitarimuose.

IX. SKYRIUS

DARBUOTOJŲ PATIKĖTINIO PAREIGOS

44. Darbuotojų patikėtinis privalo:

44.1. atlikti savo funkcijas laikydamasis šio kodekso, kitų įstatymų ir kitų darbo teisės normų reikalavimų bei darbuotojų patikėtinio ir darbdavio susitarimų;

44.2. atlikdamas savo funkcijas, atsižvelgti į visų darbdavio darbuotojų teises ir interesus, nediskriminuoti atskirų darbuotojų, jų grupių ar atskirų darboviečių darbuotojų;

44.3. informuoti darbuotojus apie savo veiklą kiekvienais metais viešai pateikdamas įstaigos, organizacijos darbuotojams metinės veiklos ataskaitą;

44.4. raštu informuoti darbdavį apie savo įgaliotus narius;

44.5. jeigu darbdavio lygmeniu veikia viena ar kelios profesinės sąjungos, abipusio pasitikėjimo pagrindais bendradarbiauti su visomis profesinėmis sąjungomis.

X. SKYRIUS

DARBDAVIO IR DARBUOTOJŲ PATIKĖTINIO SUSITARIMAS

45. Darbdavys ir darbuotojų patikėtinis gali sudaryti rašytinį susitarimą, kuriame būtų aptarti svarbiausi kompetencijos įgyvendinimo, veiklos organizavimo, finansavimo, papildomų garantijų jo veiklos vykdymo laikotarpiu nustatymo ir kiti susiję klausimai, skatinantys jo ir darbdavio bendradarbiavimą.

46. Darbdavio ir darbuotojų patikėtinio susitarime negalima tartis dėl darbuotojų darbo sąlygų, darbo užmokesčio, darbo ir poilsio laiko ir kitų klausimų, kurie reglamentuoti darbdavio darbuotojams taikomose darbo tvarkos taisyklėse.

47. Darbdavio ir darbuotojų patikėtinio susitarimas sudaromas terminuotam laikui. Jo galiojimo trukmė negali būti ilgesnė negu vieni metai po jį sudariusio darbuotojų patikėtinio kadencijos pabaigos.

48. Darbdavio ir darbuotojų patikėtinio susitarimą bet kuri iš šalių gali nutraukti įspėjusi raštu kitą šalį bent prieš tris mėnesius. Ši nuostata taikoma ir tuo atveju, kai išrenkamas naujas darbuotojų patikėtinis ir galioja darbdavio ir buvusio darbuotojų patikėtinio sudarytas susitarimas.

XI. SKYRIUS

DARBUOTOJŲ PATIKĖTINIO VEIKLOS PASIBAIGIMAS

49. Darbuotojų patikėtinio veikla pasibaigia:

49.1. kai nutrūksta darbdavio veikla, nesant teisių perėmėjo, ar nutraukiama darbovietės veikla, jos darbuotojų neperkėlus į kitą darbdavio darbovietę;

49.2. kai pasibaigia darbuotojų patikėtinio kadencija;

49.3. darbuotojų patikėtinio sprendimu.

49.4. kai darbdavys sujungiamas ar prijungiamas prie kitos įmonės, įstaigos ar organizacijos arba darbdavio verslas ar verslo dalis perduodama kitam ir jame veikusi darbo taryba/darbuotojų patikėtinis susitaria su verslo perėmėjo darbo taryba/darbuotojų patikėtinium dėl naujos darbo tarybos/darbuotojų patikėtinio rinkimų. Taip nesusitarus, veikusi darbo taryba/darbuotojų patikėtinis išlaiko savo įgaliojimus atstovauti darbdavio ar verslo ar verslo dalies darbuotojams iki savo kadencijos pabaigos arba naujos darbo tarybos/darbuotojų patikėtinio verslo perdavėjo įmonėje, įstaigoje, organizacijoje sudarymo, atsižvelgiant į tai, kuris terminas yra trumpesnis.

50. Apie darbo tarybos / darbuotojų patikėtinio veiklos pabaigą, kai nutrūksta darbdavio veikla, nesant teisių perėmėjo, ar nutraukiama darbovietės veikla, jos darbuotojų neperkėlus į kitą darbdavio darbovietę, ir kai pasibaigia darbo tarybos/darbuotojų patikėtinio kadencija bei kai darbo taryboje lieka mažiau kaip trys jos nariai ir atsarginių darbo tarybos narių sąrašė nėra nė vieno kandidato, turinčio teisę tapti darbo tarybos nariu, kai nauja darbo taryba nesudaroma per šešis mėnesius, darbdavys raštu informuoja darbdavio buveinės teritorijos Valstybinės darbo inspekcijos teritorinį skyrį.